

можливо. Також підтримуємо думку авторів, які пропонують внести зміни до Закону України «Про Національну поліцію» щодо регламентації напрямів взаємодії Національної поліції України зі ЗМІ, що зумовить покращення взаємодії поліції зі ЗМІ, налагодження партнерських відносин, спрямованих на підвищення рівня правопорядку та безпеки громадян [4, с. 576], а також розробити та впровадити Концепцію вдосконалення взаємодії підрозділів системи МВС України та засобів масової інформації, що дасть змогу вирішити багато питань стосовно підвищення ролі громадського контролю в діяльності Національної поліції України та розширення меж принципу відкритості та прозорості цієї діяльності в демократичному суспільстві, окреслити напрями взаємодії ЗМІ з поліцією [2, с. 540].

Підсумовуючи викладене, варто зазначити, що відкритість і прозорість діяльності правоохоронних органів у сучасному демократичному суспільстві мають бути невіддільними від налагодження якісної комунікації із засобами масової інформації.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

2. Шнурко Я. В. Форми взаємодії Національної поліції та засобів масової інформації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 11. С. 538-540. URL : http://www.lsej.org.ua/11_2021/141.pdf.

3. Бондаренко О. С., Глазунова О. А., Голишевська А. С. Актуальні питання діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 6. С. 184-186. URL : http://www.lsej.org.ua/6_2017/6_2017.pdf.

4. Миронюк Р. В., Логвиненко Б. О. Напрямки взаємодії Національної поліції з засобами масової інформації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 3. С. 573-576. URL : http://www.lsej.org.ua/3_2023/129.pdf.

Станіслава МИРОНЮК

доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук, доцент
<https://orcid.org/0000-0001-6462-2173>

ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

На сьогодні, під час дії воєнного стану, відбувся величезний стрибок у розвитку новітніх технологій в сфері безпілотних літальних апаратів (далі – БпЛА або дрони), які стали важливим інструментом для працівників поліції багатьох підрозділів, оскільки дозволяють ефективно виконувати низку завдань, враховуючи надзвичайні умови, обмеженість часу виконання завдань та небезпеку.

Говорячи про основні напрями використання БпЛА в умовах воєнного стану, можемо відзначити те, що БпЛА забезпечують постійний моніторинг в режимі реального часу, що є критично важливим під час військових конфліктів або загострення ситуації. Штурмові підрозділи, сформовані для посилення Сил оборони в МВС України, які отримали назву «Гвардія наступу» і одним з яких є підрозділ Національної поліції «Лють», використовують дрони безпосередньо під час ведення бою, а також для спостереження за переміщенням ворожих сил, техніки, контролю за стратегічно важливими об'єктами. БпЛА допомагають підрозділам поліції у патрулюванні міст і селищ, забезпечуючи спостереження за ситуацією в зонах підвищеного ризику, а також роботу на деокупованих територіях. Вони дозволяють оперативно виявляти спроби порушень правопорядку і реагувати на них із мінімальним ризиком для поліцейських. Також важливо контролювати переміщення населення і транспорту, особливо у районах, де можливі блокади чи заборони на пересування, в чому дрони є незамінними, допомагаючи перевіряти дотримання таких обмежень та виявляючи нелегальні переміщення або порушення комендантської години. БпЛА можуть бути використані для контролю за критичними інфраструктурними об'єктами, зокрема енергетичними, водними та

транспортними, а також для перевірки захисту державних установ і військових частин.

Незважаючи на актуальність використання дронів Національною поліцією України сьогодні, є необхідність розглянути перспективу їх використання підрозділами поліції, коли закінчиться повномасштабне вторгнення.

Окреслимо основні, на нашу думку, напрями використання БпЛА Національною поліцією України в мирний час для швидкого реагування та оперативного вирішення завдань:

- дрони можуть здійснювати відео- та фотозйомку на місці події, що дозволяє документувати злочини, дорожньо-транспортні пригоди (катастрофи), фіксувати можливі порушення та допомагати в подальших розслідуваннях;

- БпЛА дозволяють швидко обстежувати великі території, що ускладнюється через обмежений доступ або небезпеку для працівників поліції, які забезпечують охорону публічного порядку;

- завдяки оснащенню тепловізорними камерами дрони можуть швидко виявляти людей, які потребують допомоги, навіть в умовах поганої видимості або в темну пору доби, а також для розшуку людей, щодо яких отримано повідомлення про те, що вони безвісно зникли, або щодо осіб, які вчинили правопорушення та переховуються;

- враховуючи, що наслідки війни будуть відчутні ще не одне десятиліття після її закінчення, БпЛА можуть використовуватись для керування особами, які зайшли в небезпечну зону (де працює активний стрілець, або замінована територія, тощо), за допомогою гучномовця чи письмових вказівок, які розташовують на скиді БпЛА, моніторингу стану таких постраждалих, віддаленого надання допомоги, доставлення медикаментів, води, їжі та інших необхідних вантажів у важкодоступні райони, куди транспорт не може потрапити, що також забезпечить виключення ризику загибелі або травматизації сил допомоги під час порятунку цих осіб.

На основі вищезазначеного виокремимо такі переваги використання БпЛА працівниками поліції. Дрони дозволяють значно прискорити процес збору інформації, що є особливо важливим в умовах обмеженого часу. Також вони дозволяють правоохоронцям працювати в небезпечних умовах без ризику для життя або з максимальним його виключенням, оскільки дрони можуть працювати без фізичної присутності людей в зоні небезпеки.

Не можемо обійти стороною ще одну позитивну складову використання БпЛА. Незважаючи на те що наша країна достатньо прогресивна, життя та здоров'я людини є найбільшою цінністю, нам все ж необхідно звернути увагу на прагматичність деяких європейських країн. Мова йде про збереження фінансів через збереження людського ресурсу, а саме: при травматизації або загибелі осіб, що виконують завдання із захисту України (працівники поліції, військові), держава здійснює соціальні виплати та надання матеріальної допомоги постраждалому або сім'ї загиблого. Ці соціальні гарантії є як одноразовими, так і довічними (пенсія у зв'язку з втратою годувальника, пенсія по інвалідності, пільги на оплату комунальних платежів та ін.). До того ж, при травматизації особи остання потребує медичного обслуговування, на яке мають бути виділені кошти, а також ця особа частіше за все стає непрацездатною. Вкладаючи кошти в розвиток різних напрямів з використання БпЛА Національною поліцією України та навчання різного роду знань та вмінь у галузі таких технологій, країна буде зберігати життя та здоров'я працівників поліції, які прийняли присягу щодо захисту від протиправних посягань на життя, здоров'я, права й свободи громадян, державний устрій і громадський порядок, та, якщо доречно так сказати, економити на соціальних виплатах.

До негативних чинників – ризиків використання БпЛА – варто віднести такі:

1. Технічні обмеження. Дрони мають обмежені радіус дії та тривалість польоту, що може ускладнювати їх використання на великих територіях або в умовах несприятливої погоди, але розвиток у цій сфері триває, тому, на нашу думку, ці обмеження є тимчасовими;

2. Використання БпЛА без прийняття необхідних змін в законодавстві може викликати занепокоєння щодо порушення приватності (прав та свобод громадян). Це вимагає ретельного правового регулювання та визначення чітких стандартів використання;

3. Для ефективного та законного використання БпЛА необхідно мати висококваліфікованих операторів, що потребує додаткових витрат на навчання і підтримку персоналу.

Підсумовуючи, зауважимо, що ця тема, безперечно, є актуальною, а також достатньо дискусійною і має бути розглянута науковцями в роботах більш ґрунтовно. На нашу думку, аби бути сучасною країною, необхідно мати відповідну законодавчу та нормативну базу, яка регулюватиме використання БпЛА в роботі Національної поліції України, зокрема в контексті

захисту прав громадян на приватність і безпеку. Розробка чітких стандартів використання БпЛА допоможе забезпечити їхню ефективність і запобігти потенційним зловживанням. Використання БпЛА є важливим інструментом для підвищення ефективності оперативно-розшукової діяльності поліції та рятувальних служб. Дрони дозволяють швидко і безпечно реагувати на різноманітні загрози та допомагають у зборі необхідної інформації, що є критично важливим для ефективного управління в кризових ситуаціях. Однак їх використання повинно супроводжуватись чітким правовим регулюванням і належною підготовкою операторів.

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

Ростислав МОЛЧАНОВ

доцент кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук

<https://orcid.org/0000-0002-1751-9832>

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ЗАКОННИХ ВИМОГ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА: ПОНЯТТЯ ТА КЛЮЧОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Питання адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів є надзвичайно важливим у сучасному суспільстві. Його актуальність обумовлена необхідністю підтримання ефективної роботи податкової системи, адже саме посадові особи цих органів виконують ключові функції щодо збору податків, контролю за їх обчисленням і своєчасною сплатою. Ігнорування законодавчих вимог із боку суб'єктів податкових відносин може спричинити фінансові втрати для державного бюджету та підірвати економічну стабільність.

Адміністративна відповідальність за такі порушення має на меті зміцнення правопорядку, підвищення довіри до державних органів, захист прав платників податків і забезпечення стабільного функціонування фінансової системи країни. Заходи адміністративного впливу, що застосовуються уповноваженими посадовими особами та іншими компетентними органами, повинні здійснюватися в межах їхніх повноважень та виключно відповідно до норм адміністративного законодавства. Законність при притягненні до адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів забезпечується через регулярний моніторинг, що проводиться Державною податковою службою.

Принцип відповідальності передбачає, що адміністративні заходи можуть бути застосовані лише за конкретні протиправні дії або бездіяльність. Жодні внутрішні переконання, думки чи наміри особи не можуть стати підставою для відповідальності, якщо вони не були реалізовані у формі дій або бездіяльності, що суперечать закону.

Адміністративна відповідальність застосовується лише до тих дій, які закон чітко кваліфікує як проступки, тоді як інші порушення, незважаючи на їхній вплив на суспільні інтереси, не підлягають адміністративному стягненню, якщо вони не передбачені законодавством. Принцип невідворотності означає, що кожен, хто порушує закон, має бути притягнутий до відповідальності, проте існують винятки – наприклад, для неповнолітніх або осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, коли замість звичайних адміністративних санкцій застосовуються альтернативні заходи впливу.

Щодо санкцій за вчинення такого адміністративного правопорушення, як невиконання законних вимог посадових осіб органів доходів і зборів, то необхідно зазначити, що як засіб впливу до порушників податкового законодавства застосовуються санкції податково-